

PK-Suhdannebarometri

Helmiuu 2011

Elinkeinoelämän keskusliitto

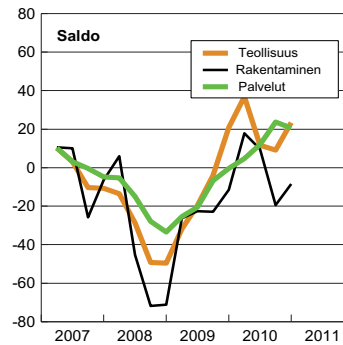

PK-Suhdannebarometri

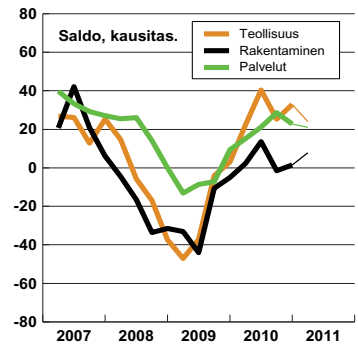
Helmikuu 2011

PK-yritysten suhdanteet

Suhdannenäkymät

Tuotanto ja tuotanto-odotus

- Elpyminen jäi loppuvuonna varsin loivaksi
- Teollisuuden tuotanto ja palveluyritysten myynti kuitenkin kasvoivat
- Henkilöstöä lisätty vähän, ja kannattavuus koheni erityisesti teollisuudessa
- Teollisuuden, palvelujen ja keskisuurten rakennusyritysten näkymät melko suotuisat – pienet rakennusyritykset varovaisia

Pienten ja keskisuurten yritysten suhdannetilanne parani hieman viime vuoden lopulla, mutta kokonaisuutena elpyminen jäi varsin loivaksi.

EK:n tammikuussa 2011 tekemän tiedustelun mukaan tämänhetkinen suhdannetilanne on teollisuudessa ja rakentamisessa vielä hieman normaalia heikompi. Palveluissa tilanne on jo kohentunut tavanomaiseksi.

Teollisuus- ja palveluyritysten odotukset lähikuukausille ovat samoin varsin myönteiset, kun taas erityisesti pienet rakennusyritykset ovat varovaisempia.

Suhdanneodotukset melko suotuisat: nousu jatkuu alkuvuonna

Pienten ja keskisuurten teollisuusyritysten suhdannenäkymien saldoluku oli tammikuussa +24. Saldoluku laskeaan vähentämällä paranemista odotavien vastaajien prosenttiosuudesta heikkenemistä ennustavien osuus.

Rakentamisessa lähikuukausien suhdannenäkymät paranivat tasolle -8. Erityisesti keskisuurten yritysten näkymät vahvistuivat.

PK-palveluyritysten näkymät ovat puolestaan varsin suotuisat. Tuoreimman tiedustelun saldoluku on +21.

Kohtalaisia kasvuodotuksia

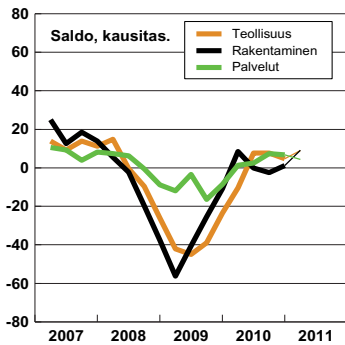
Teollisuuden tuotannon sekä palveluyritysten myynnin kasvu pysyi viime vuoden lopulla kohtalaisen vauhdikkaana. Rakennusyritysten tuotanto jäi likimain samalle tasolle kuin edellisellä neljänneksellä.

Lähikuukausina teollisuuden kasvun ennustetaan vähän hidastuvan. Palveluissa vauhti jatkuisi samankaltaisena, ja rakentamisessa kasvu voisi hieman nopeutua.

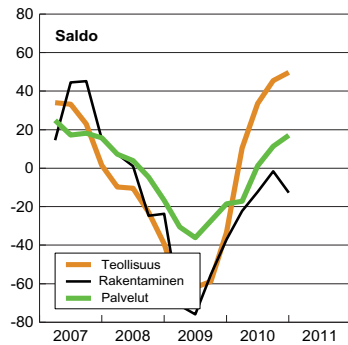
Henkilöstöä lisätään hieman

Henkilöstökehitys on ollut varovaisen myönteistä – henkilöstön määrä on py-

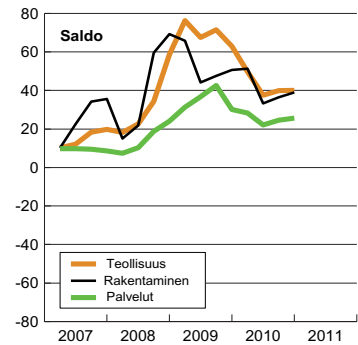
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Kannattavuus

Riittämätön kysyntä

synyt ennallaan tai kasvanut loivasti. Suuria muutoksia ei ennusteta lähikuu-kausinakaan, vaan henkilöstön määrä kasvaisi edelleen aavistuksen.

Kannattavuus parantunut – kustannukset kuitenkin nousussa

Kannattavuus on parantunut erityisesti teollisuudessa. Myös palveluyritysten kannattavuus vahvistui hieman viime

vuoden lopulla. Sen sijaan rakentamisessa kustannusten nousun kiihtymisen painoi kannattavuuden uudelleen hieman heikommaksi.

Vapaata kapasiteettia yhä paljon

Teollisuuden ja rakentamisen tilauskanta ei vahvistunut viime vuoden lopulla, ja sen kuvataan jääneen hieman tavanomaista niukemmaksi. Vapaata

kapasiteettia on myös melko runsaasti – teollisuusyrityksistä 32 prosenttia ja rakennusalaista 29 prosenttia raportoiti käyttämättömää kapasiteettia.

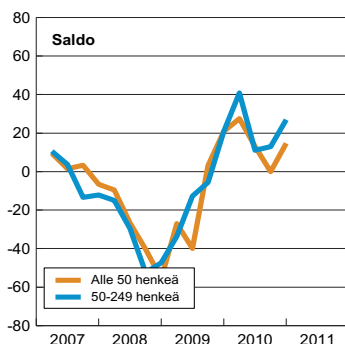
Heikko kysyntä on pysynyt selvästi yleisimpänä toiminnan esteenä kaikilla kolmella päätoimialalla.

PK-Suhdannebarometrin vastaajat ja henkilökuntaluokka

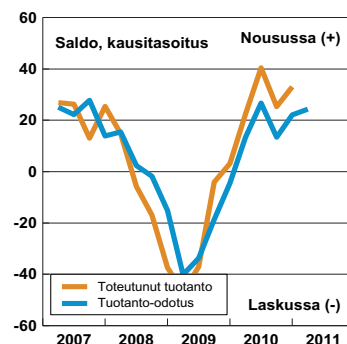
	Yhteensä	Alle 50	50-249
Teollisuus			
Vastaajia	285	83	202
Liikevaihto yhteensä, Milj EUR	6 994	401	6 593
Henkilöstö yhteensä	26 517	2 236	24 281
Rakentaminen			
Vastaajia	71	41	30
Liikevaihto yhteensä, Milj EUR	979	209	770
Henkilöstö yhteensä	4 396	1 055	3 341
Palvelut			
Vastaajia	468	307	161
Henkilöstö yhteensä	25 126	6 846	18 280

Teollisuus

Suhdannenäkymät

Tuotanto ja tuotanto-odotus

- Suhdanteiden elpyminen jäi loppuvuonna melko vaisuksi
- Uusien tilausten ja tuotannon määrä kasvoi, mutta tilauskanta ei parantunut
- Suhdannenäkymät lähikuukausille aiempaa valoisammat: elpyminen jatkuisi
- Odotukset hieman myönteisemmät kuin suurilla yrityksillä

Pienten ja keski suurten teollisuusyritysten suhdanteiden elpyminen oli viime vuoden lopulla melko vaimeaa. Tämänhetkistä suhdannetilannetta kuvataan jonkin verran normaalia heikommaksi. Sen sijaan odotukset lähikuukausille ovat vahvistuneet jälleen, ja suhdanteiden ennustetaan vahvistuvan seuraavan puolen vuoden aikana.

Uusien tilausten kasvu jatkui viime vuoden lopulla, mutta tilauskanta ei parantunut. Tuotanto on kuitenkin pysynyt kasvussa ja henkilöstöä on lisätty vähän.

Suhdannenäkymät kohentuneet

Suhdannenäkymien saldoluku oli pk-teollisuusyrityksillä tammikuussa tasolla +24, kun lokakuussa tehdyssä tiedustelussa lukema oli +9. Saldoluku lasketaan siten, että suhdanteiden paranemista odottavien yritysten prosenttiosuudesta vähennetään niiden heikkenemistä odottavien osuus.

Tammikuun tiedustelussa 32 % pk-teollisuusyrityksistä uskoi suhdan-

teidensa paranevan kuluvan vuoden alkupuolella.

Käännettä heikompaan enteili puolestaan vain 8 prosenttia yrityksistä. Tasaista suhdannekehitystä ennusti yli puolet eli 60 prosenttia vastaajista.

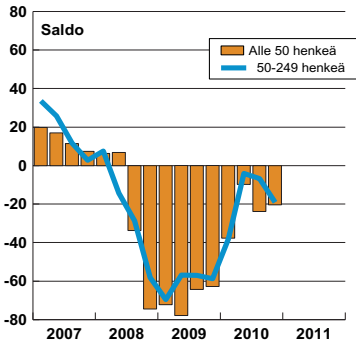
Tämänhetkinen suhdannetilanne on pk-yrityksillä hieman heikompi kuin suurilla yrityksillä. Näkymät lähitulevaisuuteen ovat sen sijaan hieman paremmat kuin suurilla yrityksillä. Vaihtelu yrityskentän sisällä on pk-yrityksillä hieman voimakkaampaa kuin suurilla.

Pk-teollisuusyritysten tuotannon kasvu hidastui viime kesän jälkeen, mutta kasvuvauhti oli silti koko loppuvuoden kohtalaista. Viimeisen neljänneksen kehitys oli myös hieman edellisen tiedustelun odotuksia parempaa. Lähikuukausina kasvun ennustetaan hidastuvan jonkin verran.

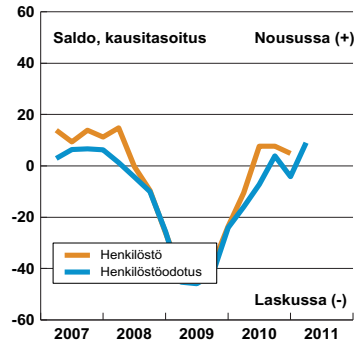
Uudet tilaukset eivät riittäneet kasvattamaan tilauskantaa

Pk-teollisuusyritykset saivat viime vuoden viimeisellä neljänneksellä

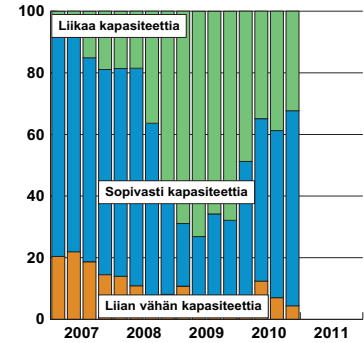
Tilaukanta

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

jonkin verran enemmän uusia tilauksia kuin alkusyksyllä. Uudet tilaukset eivät kuitenkaan riittäneet parantamaan tilaukstantaa. Lähikuukausina tilausten kasvun ennustetaan jatkuvan kohtalaisen hyvää vauhtia. Valmiiden tuotteiden varastot ovat lähellä tavanomaista tasoa.

ovat melko hyvät, ja kasvun odotetaan hieman vauhdittuvan.

Myyntihinnat nousivat aavistuksen, mutta kustannusten nousu kiihtyi. Tästä huolimatta kannattavuus on kohentunut jonkin verran. Lähikuukausina kustannusten nousun ennustetaan jatkuvan.

prosenttia teollisuuden pk-yrityksistä arvioi kapasiteettia olevan liikaa kysyntään nähden. Kapasiteettia oli sopivasti 63 prosentilla ja siitä oli pulaa 5 prosentilla vastaajayrityksistä.

Heikko kysyntä on edelleen yleisin toiminnan kasvattamisen este. Siitä kärsi 40 prosenttia yrityksistä. Työvoimapula oli puolestaan ongelmana 5 prosentilla.

Kustannuksissa nousupaineita

Pk-teollisuusyritysten henkilöstö kasvoi loppuvuonna hieman odotuksia paremmin. Odotukset lähikuukausille

Kapasiteetin käyttöaste jonkin verran toipunut

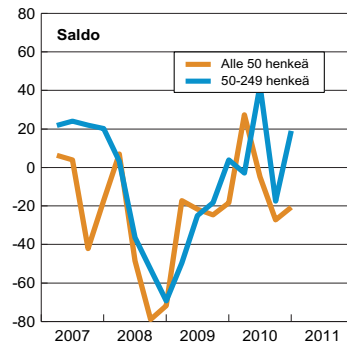
Kapasiteetin käyttöaste on kohentunut jonkin verran. Tammikuussa 32

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

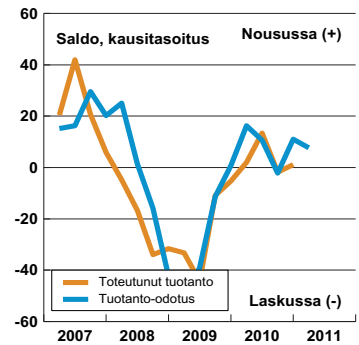
	2008				2009				2010			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	17	-2	-11	-47	-48	-33	2	-7	20	47	33	23
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	11	3	-24	-44	-23	-15	-15	10	39	15	11	23
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	12	7	-13	-31	-45	-37	-43	-29	-16	16	3	0
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	1	-10	-29	-47	-42	-41	-29	-16	-2	6	-10	10
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	43	49	49	63	80	70	75	65	58	56	55	49
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	14	18	10	1	2	2	1	0	3	5	6	5
puute kapasiteetista	11	8	4	2	1	0	1	0	4	15	9	4
riittämätön kysyntä	18	23	34	59	76	68	71	63	50	38	40	40
muu este	3	5	3	3	2	0	2	1	3	1	2	1
Suhdantetilanne tällä hetkellä	18	-5	-24	-66	-77	-75	-74	-70	-41	-7	-12	-14
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-13	-29	-49	-49	-32	-20	-3	21	36	11	9	24

Rakentaminen

Suhdannenäkymät

Tuotanto ja tuotanto-odotus

- Loppuvuoden kehitys oli melko vaisua: tuotanto ja henkilöstö ennallaan
- Kustannusten nousu painoi kannattavuutta
- Tuotannon ja henkilöstön arvioidaan kasvavan vähän
- Keski suurten yritysten odotukset aiempaa myönteisemmät: yleiskuva silti melko varovainen

Pienten ja keski suurten rakennusyritysten tuotanto pysyi ennallaan viime vuoden lopulla. Tilauskanta on edelleen melko niukka ja kapasiteettia on jonkin verran vapaana. Odotukset lähikuukausille ovat parantuneet keski suurissa yrityksissä, kun taas pienten yritysten arviot ovat varovaisemmat.

Keski suurten yritysten odotukset kohentuneet

Suhdanteiden elpyminen jäi viime vuoden lopulla varsin vähäiseksi. Tammikuussa tehdyssä tiedustelussa tämänhetkistä suhdannetilannetta kuvattiin jonkin verran keskimääräistä heikommaksi.

Suhdanneodotukset lähikuukausille ovat parantuneet keski suurissa yrityksissä. Pienten yritysten arviot ovat varovaisemmat. Melko vaisuihin odotuksiin vaikuttaa osin vielä hiljaisempi talvikausi. Kun kehityksestä puhdistetaan normaali kausivaihtelu, tuotannon ja henkilöstön arvioidaan kasvavan hieman.

Kaikkien pk-rakennusyritysten suhdanneodotuksia mittaava saldoluku oli tammikuussa -8, kun vastaava lukema oli lokakuussa -20.

Tammikuussa 12 % pk-rakennusyrityksistä odotti suhdanteiden vahvistuvan kuluvan vuoden alkupuolella. Tilanteen heikkenemistä ennusti 20 prosenttia vastaajista, ja 68 % arvioi suhdanteiden pysyvän ennallaan.

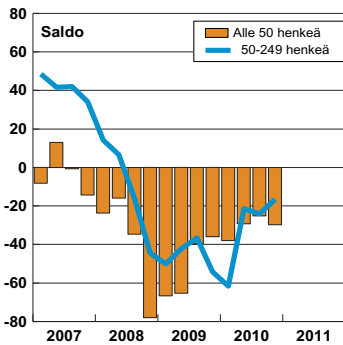
Tuotannossa varovaisia kasvuodotuksia – tilauskanta silti melko niukka

Pienten ja keski suurten rakennusyritysten tuotanto kasvoi viime vuoden lopulla vain aavistuksen. Kehitys oli hieman heikompaa kuin kolme kuukautta sitten arvioitiin.

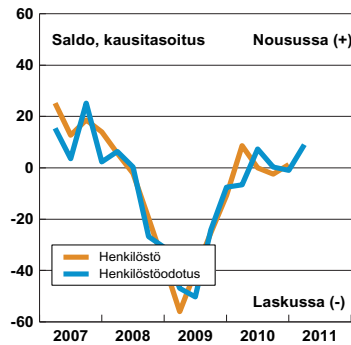
Lähikuukausina tuotannon kasvun odotetaan vähän nopeutuvan kausitasetuilla luvuilla mitattuna.

Pienet ja keski suuret rakennusyritykset saivat viime vuoden lopulla yhtä paljon uusia tilauksia kuin kolmanella neljänneksellä. Tilauskanta pysyi lähes ennallaan, ja sitä kuvataan yhä

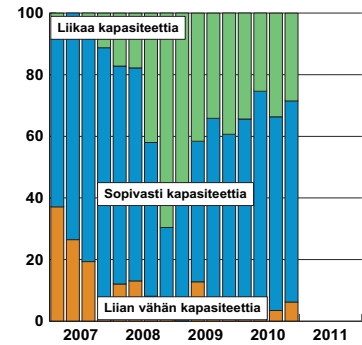
Tilaukanta

Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Tuotantokapasiteetti

tavanomaista niukemmaksi erityisesti pienimmissä yrityksissä.

Myymättömien huoneistojen määrä on pysynyt varsin matalalla tasolla.

Henkilöstössä ei tapahtunut suuria muutoksia

Pk-rakennusyritysten henkilöstön määrä pysyi viime vuoden viimeisellä neljänneksellä ennallaan. Alkuvuonna henkilöstön ennustetaan kääntyvän loivaan kasvuun.

Myyntihinnat pysyivät loppuvuonna vakaina. Kustannukset kohosivat, joten kannattavuus heikkeni uudelleen vähän. Lähikuukausien aikana kannattavuuden ennustetaan pysyvän vakaana, sillä hinnat kääntyisivät loivaan nousuun.

Kapasiteetin käyttöaste yhä melko matala

Tuotantokapasiteettia on yhä vapaana melko runsaasti. Tammikuussa 29

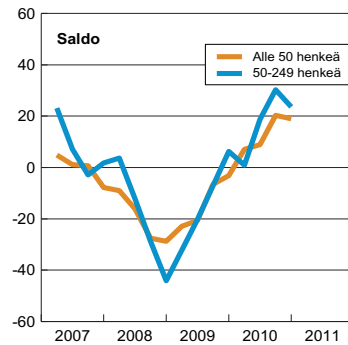
prosentilla pk-rakennusyrityksistä oli vapaata kapasiteettia (lokakuussa 34 %).

Yli kolmannes pk-rakennusyrityksistä koki heikon kysynnän haittaavan yhä toimintaa. Työvoima- ja kapasiteettipula olivat talvikaudella melko vähäisiä.

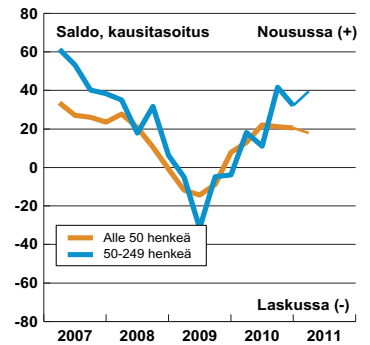
Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2008				2009				2010			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Tuotannon määrä viimeisen 3 kk:n aikana	-11	-8	-29	-38	-40	-37	-6	-10	-5	19	4	-2
Tuotanto-odotus seuraavalle 3 kk:lle	23	-7	-58	-67	-18	-3	-14	0	31	7	-4	-8
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	0	26	-19	-61	-61	-14	-27	-33	3	26	-5	-20
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	33	-27	-56	-58	-18	-23	-31	-18	40	1	-24	-3
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	48	57	78	80	71	61	51	60	74	58	45	53
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	23	37	9	6	2	5	1	3	16	27	4	7
puute kapasiteetista	3	0	6	0	0	0	2	0	1	12	2	1
riittämätön kysyntä	15	22	60	69	66	44	48	51	51	33	37	39
muu este	7	0	9	7	7	8	3	4	6	3	3	3
Suhdantetilanne tällä hetkellä	20	6	-24	-49	-44	-42	-39	-18	-28	-6	-21	-29
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	6	-46	-72	-71	-26	-22	-23	-12	17	10	-20	-8

Suhdannenäkymät

Myynti ja myyntiodotus

- Suhdanteet vahvistuivat loppuvuonna: tämänhetkistä tilannetta kuvataan tavanomaisesti
- Myynnin kehitys hyvää erityisesti keskisuurissa yrityksissä
- Henkilöstöä lisätty vähän viime keväästä alkaen
- Suhdanneodotukset varsin suotuisat: paraneminen jatkuu alkuvuonna

Pienten ja keskisuurten palveluyritysten suhdannetilanne vahvistui koko vuoden 2010 ajan. Tämänhetkistä tilannetta luonnehditaan jo keskimääräiseksi.

Suhdanneodotukset edelleen varsin suotuisat

Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen ovat pysyneet varsin suotuisina. Selkeän suhdannenousun ennustetaan jatkuvan kuluvan vuoden alkupuolen ajan. Kaikista myönteisimpiä ovat keskisuurten yritysten arviot, mutta myös pienet yritykset ennustavat suhdanteiden paranemista.

Pk-palveluyritysten suhdannenäkymiä luotaava saldoluku oli tammikuussa +21. Lokakuussa tehdyssä tiedustelussa vastaava lukema oli +23. Saldoluku saadaan vähentämällä nousua odottavien yritysten prosenttiosuudesta laskua ennakoivien osuus.

Tammikuussa 28 % vastaajista odotti suhdanteiden paranevan vuoden 2011 alkupuolen aikana. Käännettä heikompaan ennusti 7 prosenttia ja

vakaata kehitystä puolestaan 63 prosenttia vastanneista.

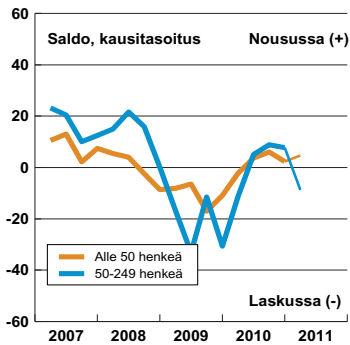
Paras myynnin kasvu keskisuurissa yrityksissä

Keskisuurten palveluyritysten myynti jatkoi varsin vauhdikasta kasvua viime vuoden lopulla. Pienten yritysten myynnin kasvu oli jonkin verran loivempaa, mutta myös niiden myyntiluvut pysyivät nousussa koko viime vuoden ajan.

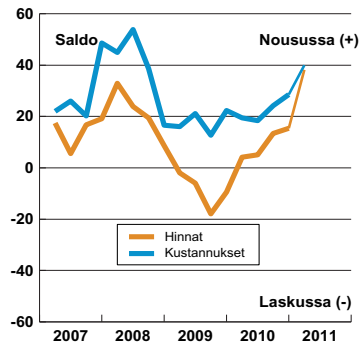
Myyntiodotukset lähikuukausille ovat pysyneet varsin hyvinä erityisesti keskisuurissa yrityksissä. Niiden myynnin kasvu jatkuisi melko voimakkaana. Pienten yritysten arviot ovat selvästi maltillisemmat, mutta myös ne ennustavat myynnin pysyvän kasvusuunnassa kuluvan vuoden alkupuolella.

Pk-yritysten henkilöstö kasvoi hieman viime vuoden lopulla. Lähikuukausina yhteenlasketun henkilöstömäärän arvioidaan pysyvän nykyisellään.

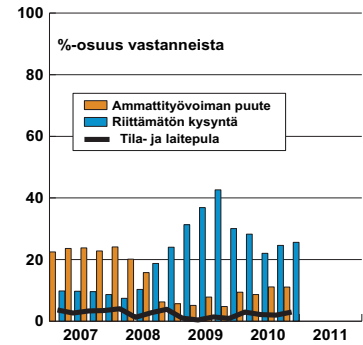
Henkilöstö ja henkilöstöodotus

Hinnat ja kustannukset

Myynnin kasvun esteet

Kannattavuus koheni vähän kustannusten noususta huolimatta

Palveluyritysten myyntihinnat nousivat hieman viime vuoden lopulla. Kustannusten nousu kiihtyi melko nopeaksi, mutta siitä huolimatta kannattavuus parani vähän. Lähikuukausien aikana sekä hintojen että kustannusten ennustetaan nousevan jonkin verran nopeammin kuin viime vuoden lopulla. Kannattavuus kohenisi edelleen vähän.

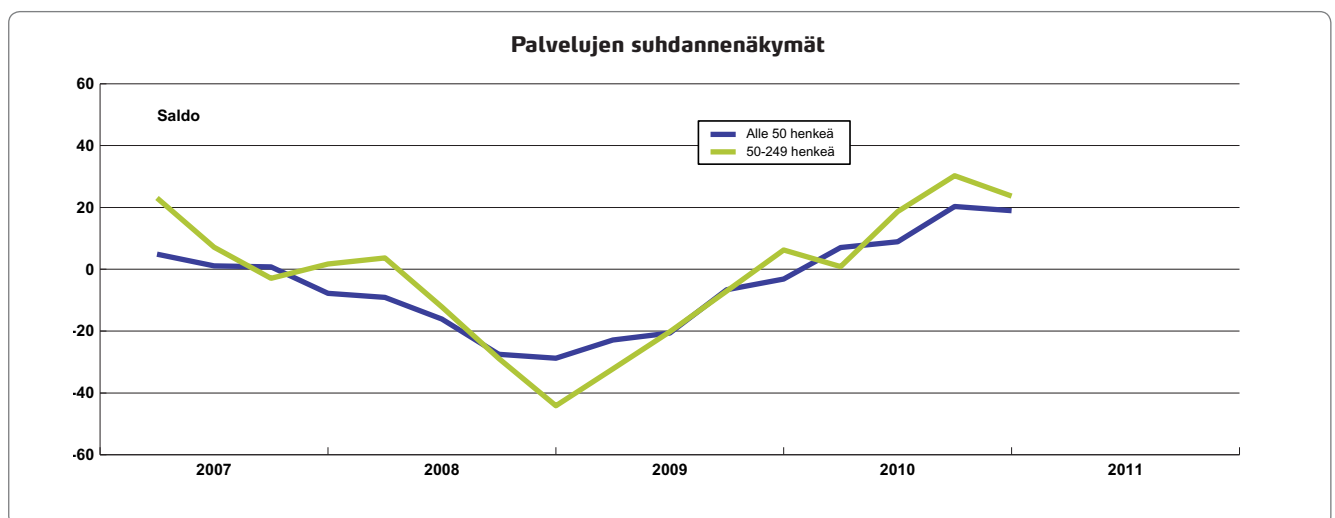
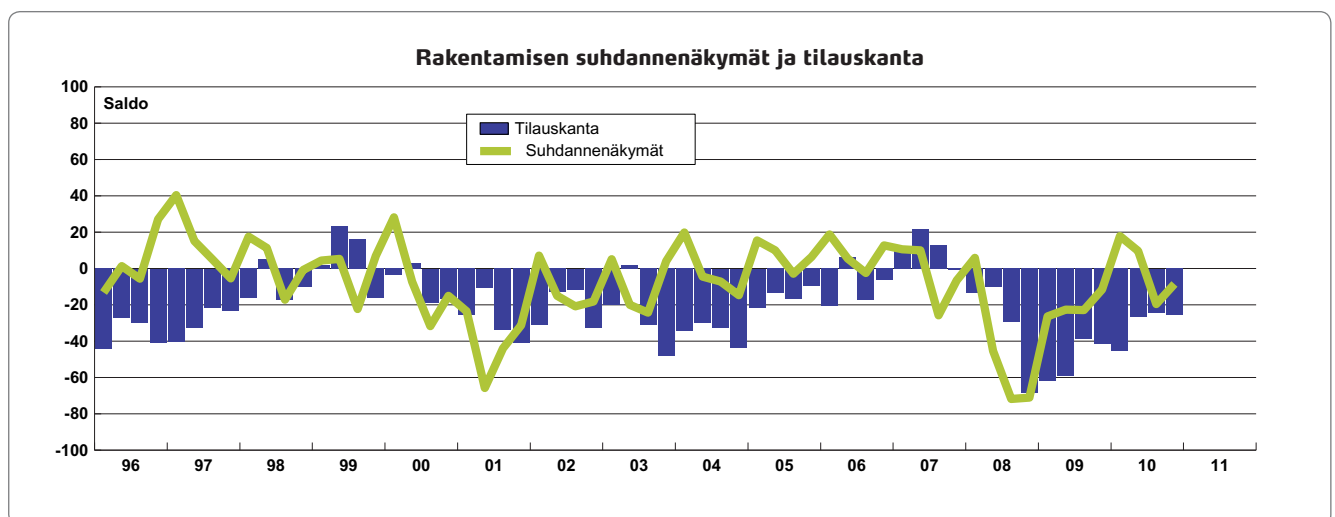
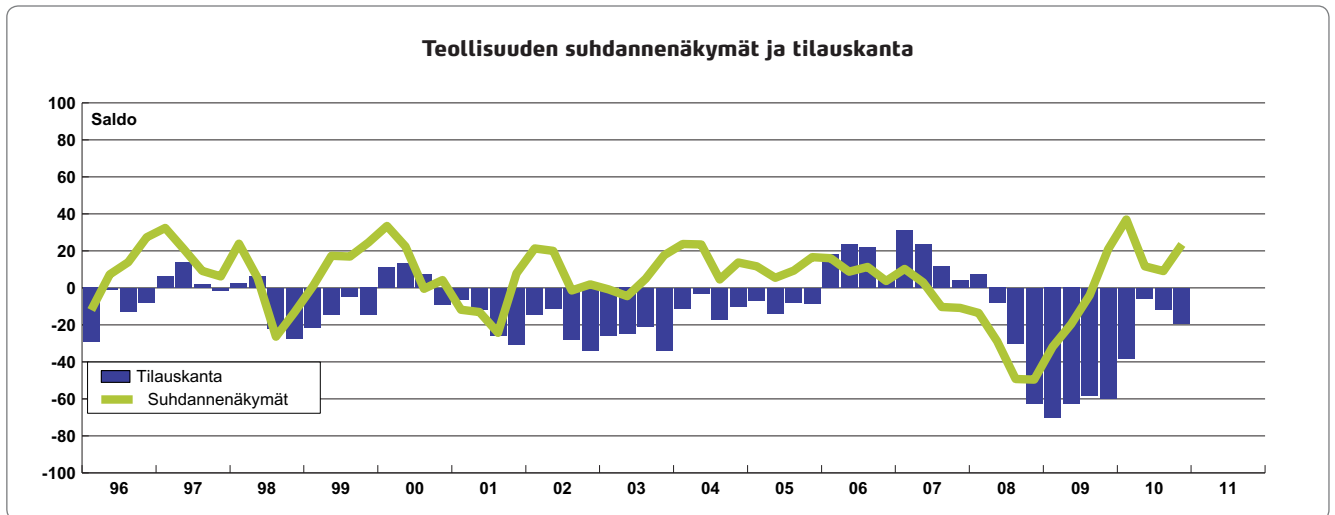
Kysyntä silti monilla melko heikkoa

Suhdanteiden kohenemisesta huolimatta noin joka neljäs yritys kokee heikon kysynnän rajoittavan toimintaa. Ammattityövoimasta on nyt pulaa 11 prosentilla yrityksistä.

Suhdantetiedustelun päätuloksia, saldo

	2008				2009				2010			
	I	II	III	IV	I	II	III	IV	I	II	III	IV
Myynnin määrä viimeisen 3 kk:n aikana	26	27	14	-1	-13	-9	-7	9	16	22	29	23
Myyntiödotus seuraavalle 3 kk:lle	28	12	12	-13	-14	-8	-6	3	25	17	28	21
Henkilökunnan määrä viimeisen 3 kk:n aikana	8	6	-1	-9	-11	-3	-17	-9	2	3	8	6
Henkilökuntaodotus seuraavalle 3 kk:lle	17	-6	-7	-18	-10	-23	-19	-8	5	-6	3	5
Tuotannon / myynnin kasvun esteitä kaikkiaan	37	33	36	41	40	45	53	41	43	33	42	41
Esteenä ammattityövoiman puute (% vastaajista)	24	20	16	6	6	5	8	5	9	9	11	11
puute kapasiteetista	4	1	3	4	1	0	1	1	3	2	2	3
riittämätön kysyntä	7	10	19	24	31	37	43	30	28	22	25	26
muu este	3	2	2	3	3	1	2	4	2	2	4	4
Suhdantetilanne tällä hetkellä	10	3	-5	-16	-29	-34	-32	-25	-23	-12	-5	-2
Suhdannenäkymät lähitulevaisuuteen	-6	-15	-28	-33	-25	-21	-6	0	4	12	23	21

Pitkiä aikasarjoja

Suhdannotiedustelumenetelmä

EK:n PK-Suhdannebarometri

Elinkeinoelämän keskusliiton EK:n suhdannotiedustelut antavat tietoa koko yksityisen sektorin suhdanteilanteesta ja -odotuksista. EK:n tiedusteluissa yhdistyvät TT:n ja Palvelutyönantajien aikaisemmat suhdannotiedustelut ja -julkaisut.

Teollisuuden suhdannotiedusteluja on tehty Suomessa neljännesvuosittain vuodesta 1966 alkaen sekä kuukausittain vuodesta 1993. Palvelualoilla on tehty suhdannotiedusteluja vuosittain 1980-luvulta ja puolivuositain 1990-luvun lopulta.

Tässä PK-Suhdannebarometrissa on esitetty EK:n uusimman suhdannotiedustelun tulokset koko yksityisen

sektorin pienistä ja keskiuurista yrityksistä.

Pieniksi yrityksiksi lasketaan kansainvälisen määritelmän mukaan alle 50 henkeä työllistävät yritykset ja keskiuuriksi 50–249 henkeä työllistävät yritykset.

PK-Suhdannebarometrin historiatiedot on kerätty TT:n aiemmassa Suhdannebarometrissa (teollisuus, rakentaminen ja muutamat palvelualat) sekä PT:n suhdannotiedustelusta (useimmat palvelualat). Menetelmämuutoksen vuoksi palvelualojen aiemmat tiedot eivät ole kaikilta osin täysin vertailukelpoisia uusimpien havaintojen kanssa. Elokuusta 2010 lähtien tiedustelussa

on käytössä uusi TOL2008-toimialaluokitus, joka muuttaa jonkin verran yritysten luokittelua eri toimialoille. Muutokset aiempaan nähden eivät kuitenkaan ole merkittäviä.

EU:n komissiolla on yhteinen suhdannotiedustelujärjestelmä, johon osallistuvat tutkimuslaitokset tekevät yhdenmukaisia tiedusteluja kaikissa EU-maissa. EK:n suhdannotiedustelut ovat osa EU:n komission suhdannekyselyjä. Kaikkiaan vastaavanlaisia tiedusteluja tehdään nykyisin yli 50 maassa.

Suhdannotiedustelumenetelmä

Suhdannotiedusteluilla selvitetään yritysjohton näkemyksiä taloudellisesta tilanteesta sekä lähitulevaisuutta koskevia odotuksia. Tiedusteluilla etsitään ennen muuta suhdanteiden käännepeiteitä, mutta ne kuvaavat myös yleisemmin yritysten suhdannekehitystä ja antavat tietoja ongelma-alueista.

Tiedustelujen kysymykset ovat valtaosin laadullisia, ja niissä on tyyppillisesti kolme vastausvaihtoehtoa. Kyselyllä kartoitetaan esimerkiksi sitä, onko vastaajayrityksen tuotanto tai

työvoima kasvanut (+), pysynyt ennallaan (=) vai vähentynyt (-). Osassa kysymyksiä vastaajia pyydetään esittämään vastaava arvio lähitulevaisuuden kehityksestä. Joitakin muuttujia, kuten tilauskantaa ja varastoja, pyydetään vertaamaan myös normaaliin.

Teollisuudessa yrityskohtaiset vastaukset on painotettu vastaajayrityksen liikevaihdolla ja palveluissa henkilökunnan määrällä. Toimialojen keskinäisessä vertailussa painoina on käytetty jalostusarvopainoja. Pienten yritysten aliedustus otoksessa on

korjattu niin, että niiden osuus vastaa todellista osuutta kullakin toimialalla.

Vastaukset esitetään julkaisussa useimmiten ns. saldoluukuina. Saldoluuku on positiivista kehitystä kuvanneiden osuus vähennettynä negatiivista kehitystä kuvanneiden osuudella. Jos esimerkiksi 30 % vastaajista (painotettuna) on vastannut tuotantonsa kasvaneen, 50 prosenttia pysyneen ennallaan ja 20 % vähentyneen, saldoluuku on 30–20 eli +10.

Teema:

Elvytystoimet ovat turvanneet työpaikkoja

EK:n rahoitus- ja maksuvalmiuskysely (tammikuu 2011)

Valtion elvytystoimilla ja taantuman aikana myönnettyllä julkisella rahoituksella on ollut merkittävä positiivinen vaikutus työllisyyteen. Julkista rahoitusta saaneista PK-yrityksistä noin 90 prosenttia arvioi rahoituksella olleen ainakin jonkinasteisia suoria vaikutuksia työpaikkojen turvaamisessa. Yritysjohtajien vastauksiin perustuvien vaikuttavuusarvioiden perusteella julkinen rahoitus on myötävaikuttanut noin 20 000 työpaikan säilymiseen pienissä ja keskisuurissa yrityksissä.

Vaikka tiedot ovat suuntaa-antavia ja perustuvat otantatutkimukseen, kertoo tulos kuitenkin selvää kieltään julkisen rahoituksen positiivisesta merkityksestä rahoitusmarkkinapuutten paikkaamisessa ja työpaikkojen säilyttämisessä.

Selvityksessä julkinen rahoitus määriteltiin laajasti sisältäen mm. Finnveran suhdannerahoituksen sekä lainat ja takaukset sekä Tekesin ja ELY-keskusten myöntämän rahoituksen. Vaikuttavuuslaskelmassa yritysjohtajien arviot julkisen rahoituksen avulla turvattujen työpaikkojen lukumääristä yleistettiin koskemaan koko 10 - 249 henkilöä työllistävien yritysten perusjoukkoa.

Rahoitusvaikeudet ovat helpottaneet

Tuorein kysely osoittaa myös sen, että rahoitusvaikeudet ovat helpottaneet. Vuodenvaihteessa noin 5 prosenttia

kaikista vastaajista oli kohdannut merkittäviä vaikeuksia lyhytaikaisen rahoituksen saamisessa.

Osuus on selvästi pienempi kuin pahimmillaan vuoden 2009 syksyllä, jolloin peräti 11 prosenttia vastaajista oli rahoitusvaikeuksissa. Toisaalta osuus on edelleen suurempi kuin ennen taantumaa ja herättää mielenkiintoisen kysymyksen siitä, mikä on taantuman jälkeinen ns. ”normaalitaso” rahoitusvaikeuksissa.

Luultavaa on, että rahoitusmarkkinoilla lisääntyneen valvonnan ja sääntelyn takia rahoitusvaikeudet ovat pitkään yleisempiä kuin ennen rahoitus- ja talouskriisiä, jolloin vain pari prosenttia yrityksistä oli merkittävässä rahoitusongelmissa.

Maksuvaikeuksista toivutaan hitaasti

Kyselyyn osallistuneista yrityksistä noin 15 prosenttia oli kohdannut maksuvaikeuksia viimeisten kuukausien aikana. Vaikka tilanne on valoisampi kuin vielä syksyllä 2010, helpottaa tilanne tuskallisen hitaasti.

Vaikka konkurssien lukumäärä on taittunut laskuun, on maksuvaikeuksia edelleen paljon ja esimerkiksi yritys-saneerausmenettelyjen lukumäärä on selvästi kasvanut. Pahimmillaan tämä voi ennakoida uusia konkursseja, jos maksuvaikeuksien negatiivista kehää ei kyetä katkaisemaan tai jos käynnissä olevissa menettelyissä epäonnistutaan.

Elinkeinoelämän keskusliitto on seurannut rahoitus- ja talouskriisin vaikutuksia pk-yritysten toimintaan vuoden 2008 syksystä alkaen. EK:n seuranta-tutkimuksessa on selvitetty taantuman vaikutuksia erityisesti rahoituksen saatavuuteen ja maksuvalmiuteen. Kyselyihin, joita on kahden viimeisen vuoden aikana tehty kaikkiaan 10 kappaletta, on ajankohdasta riippuen vastannut noin 400–500 PK-yritystä.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

PL 30 (Eteläranta 10), 00131 Helsinki ▪ Puhelin 09 420 20
Faksi 09 4202 2299 ▪ www.ek.fi

Raportti internetissä:

www.ek.fi

ISSN 1457-3296

Lisätietoja:

PK-johtaja Pentti Mäkinen
Puh. 09 4202 2604
etunimi.sukunimi@ek.fi

Johtava ekonomisti Penna Urrila
Puh. 09 4202 2606
etunimi.sukunimi@ek.fi

Ulkoasu: Ulla Nurminen, EK